

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 7C/82/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4612206614
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Halmešová
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2013:4612206614.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudkyňou JUDr. Lenkou Halmešovou v právnej veci navrhovateľa: X/rade J. S., N.. XX.XX.XXXX, X/rade H. S., N.. XX.XX.XXXX, X/rade P.D. S., N.. XX.XX.XXXX, M. A. K., B. XXX/XX, XXX XX, proti odporkyňi: V.. F. M., N.. XX.XX.XXXX, A. K., B. XXX/XX, XXX XX, o ochrane vlastníckeho práva, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Odporkyňi súd náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovatelia v 1.,2. a 3. rade sa podaným návrhom zo dňa 30.7.2012 domáhali ochrany vlastníckeho práva v zmysle § 126 a § 127 Občianskeho zákonníka a žiadali, aby súd rozhodol o povinnosti odporkyne preložiť voliéry určené pre chov psov aj samotný chov psov z doterajšieho miesta do najvzdialenejšieho miesta pozemkov v jej vlastníctve v kat. úz. Kuzmice, zapísaných na LV č. 222 v registri „C“ LV ako W.. Č.. XXX zast. plochy a nádvoria, vo výmere 363 m², W.. Č.. XXX D.. plochy a nádvoria, vo výmere 44 m², parc. č. 157 záhrady, vo výmere 753 m² a W..Č.. XXX rodinný dom, s.č. 103 a previesť všetky potrebné dezinfekčné úkony po premiestnení tohto chovu, z dôvodu šírenia sa zápachu od chovu psov, nadmerného výskytu rozličného hmyzu a hlučnosti štekotu psov. V návrhu uviedli, že navrhovatelia sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností v kat. úz. Kuzmice, na LV č. 85 v registri: - W.. Č.. XXX/X zast. plochy a nádvoria výmery 147 m², - W.. Č.. XXX/X zast. plochy a nádvoria výmery 189 m², - W..Č.. XXX záhrady výmery 399 m², - W..Č.. XXX/X záhrady výmery 1291 m², - a rodinného domu s.č. 102 na W..Č.. XXX/X. Nehnuteľností odporkyne sa nachádzajú v bezprostrednom susedstve nehnuteľností navrhovateľov. Odporkyňa zasahuje do ich vlastníckych práv a toto porušenie ich vlastníckych práv spočíva v tom, že odporkyňa je chovateľkou psov. Voliéry s chovom psov sú v bezprostrednej blízkosti ich nehnuteľností a od chovu psov sa šíri nesmierny zápach, ktorý im bráni užívať nehnuteľností v medziach bežného užívania. Ďalej im toto chovateľstvo spôsobuje aj nadmerný výskyt rozličného hmyzu. Taktiež im vadí hlučnosť štekotu psov chovaných odporkyňou. Požadujú, aby chov tých psov odporkyňa situovala do vzdialenosti od ich obytných priestorov, teda do najvzdialenejšej časti svojich nehnuteľností. Po preložení týchto voliér bude nutné vykonať dezinfekčné úkony.

Navrhovateľ v 1/rade uviedol, že s odporkyňou sa doposiaľ nedohodli, návrhom sledujú nie odstránenie chovu alebo voliér, ale iba ich presunutie do zadnej časti pozemku odporkyne. Odporkyňa má zriadenú na svojom pozemku chovnú stanicu, odkiaľ sa najmä v lete šíri neznesiteľný zápach. Už od 25 stupňov je cítiť tento zápach a keď sú 30-35 stupňové teploty, tak je to neznesiteľné, najmä keď fúka vietor, všetko to intenzívne cítiť, nakoľko majú práve tým smerom kuchyňu, kúpeľňu a špazu. V iných mesiacoch to nepociťujú. Najskôr mala odporkyňa viac psov, v čase podania návrhu ich mala päť, teraz sú tam traja.

Riešili to ako vyplýva zo spisu cez viaceré úrady, aj cez starostu aj cez Obvodný úrad Topoľčany, komisiu životného prostredia, avšak všetci im povedali, že sa musia obrátiť na súd, lebo keď mali k odporkyni prísť zo životného prostredia, všetko tri dni čistila, pritom bežne sú tam výkaly, pod voliérami sa hromadí moč, ktorý potom neznesiteľne zapácha. Preto týmto návrhom žiadajú, aby sa voliéry presunuli do zadnej časti pozemku odporkyne. V súčasnosti sú voliéry od ich domu vzdialené asi 15-20m, medzitým je poľná cesta. Tento stav pretrváva asi 5-6 rokov, kedy zriadila odporkyňa voliéry na svojom pozemku, mala tam na začiatku asi 10 psov, vtedy to však natoľko nebolo cítiť, nakoľko tá koncentrácia moču a výkalov sa postupne nazbierala a až posledné dva a pol roka je to už neznesiteľné. Teraz, keď sú tam len dva psy je situácia možno iná, ale keď návrh podával, tak tam boli 4 psy, keby to bolo aj vtedy, ako teraz, bol by tento návrh zbytočný, avšak ten stav pretrvával už od roku 2011 až do roku 2012, čo vyvrcholilo podaním tohto návrhu.

Navrhovateľka v 3/rade uviedla, že s tým, čo uviedol jej syn navrhovateľ v 1. rade súhlasí, chce k tomu dodať len to, že oni majú špazu plnú smradu, keď je tam otvorené okno, taktiež aj cez kuchynské okno, ktoré skoro vôbec nemôžu otvárať vchádza smrad do celého domu. Manžel je chorý, je dva krát po mozgovej príhode, kvôli tomu smradu stále kašlal. Tie voliéry sa nečistia a v lete je ten zápach neznesiteľný, nedá sa to vydržať. Okno zo špazy a z kúpeľne sú presne oproti voliérám a kuchynské okno je tiež ako prvé zo zadnej časti, čiže keď fúka vietor zo severozápadu, cez tieto okná ide všetok zápach do vnútra domu.

Odporkyňa na pojednávaní uviedla, že momentálne sa na jej pozemku žiadna chovateľská stanica nenachádza. V čase podania návrhu v júli 2012 tam mala 4 psy a asi od septembra 2012 má len dvoch psov, z ktorých jeden pes je starý, má 13 rokov, je takmer slepý, žije len vo vnútri domu. Niekedy ho pustí na chvíľu von, druhý pes žije vo voliére, avšak asi polovicu dňa behá voľne po pozemku a druhú polovicu dňa je vo voliére. Je to v podstate strážny pes, nakoľko ona je v súčasnosti viac v zahraničí a keďže ju už dva krát vykradli, tak potrebuje tam mať psa, ktorý by pozemok strážil. Má na pozemku dve voliéry, z ktorých jedna vôbec nie je používaná a v tej druhej je len jeden pes. Táto voliéra v letných mesiacoch asi v auguste 2012 bola celá vyčistená, prebehla dezinfekcia, aj pod voliérou boli vyčistené dosky, všetko okolo voliéry. Bola u nej na kontrole aj komisia životného prostredia z obce, i starosta. Teraz naďalej priebežne prebieha čistenie, bola tam urobená aj jama na výkaly ako to chcel navrhovateľ. Chce poukázať aj na to, že navrhovateľ má hospodárske budovy, ktoré má od svojho domu vzdialené 5-6 metrov, rovno oproti vchodu do domu má psa, preto nevie, ako chce dokázať, že smrad sa šíri práve z jej voliér a nie z jeho hospodárskej budovy, kde má zvieratá. Navrhovatelia ju stále terorizujú v tom zmysle, že najskôr musela vypáliť strom, potom im vadilo kompostovisko, ďalej jej plot, všetko dala do poriadku. Teraz návrh považuje za bezpredmetný, nakoľko vo voliére žije jeden pes.

Svedkyňa V. B. na pojednávaní uviedla, že odporkyňa je jej neter, navrhovatelia sú jej susedia. Ona sa momentálne o psov stará, nakoľko jej neter nie je doma. V lete tam boli traja psy, ktoré patrili odporkyni a jeden pes tam prázdninoval. Ten potom odišiel a ďalšieho psa si potom odporkyňa zobrala so sebou do zahraničia, preto sú tam teraz už len dva psy, z ktorých jeden je starý, nachádza sa v dome a druhý je vo voliére. Vždy, keď príde odporkyňa domov, tak sa to čistí, vápnuje, je tam suchý záchod na výkaly. V lete to každý deň striekala vodou. Čo sa týka toho zápachu, ťažko povedať, keď ide po poľnej ceste, odkiaľ sa šíri zápach, aj navrhovateľ má psa a hydinu, na dedine je to pomerne normálne. Povedala navrhovateľovi v 1.rade, že ak má tento problém, musí ho riešiť priamo s p. M., keď príde domov. On to však s ňou osobne neriešil, vypisoval jej listy. Vie, že navrhovatelia sa stále na niečo sťažovali odkedy tam odporkyňa prišla bývať, všetko sa však vyriešilo, teraz je to už len ten zápach.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, svedkyne, oboznámením sa s návrhom, výpis z LV č. 85 a č. 222, geometrický plán, odpoveď Obvodného úradu Topoľčany z 14.11.2011, záznam Y. Ú.T. K., vyjadrenie odporkyne zo dňa 19.10.2012, príloha geometrický plán, vyjadrenie navrhovateľov zo dňa 01.07.2013, zápisnica o ohliadke, fotodokumentácia, a zistil nasledovný skutkový stav:

Navrhovatelia sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností M. K.. Ú.. K., na R. Č.. XX v registri: - W.. Č.. XXX/X D.. plochy a nádvorcia výmery 147 m², - W.. Č.. XXX/2 zast. plochy a nádvorcia výmery 189 m²,

- W..Č.. XXX záhrady výmery 399 m², - W..Č.. XXX/X záhrady výmery 1291 m², - a rodinného domu s.č. 102 na parc.č. 170/1. Odporkyňa je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností v kat. úz. Kuzmice, zapísaných na R. Č.. XXX v registri „C“ ako parc. č. 155 zast. plochy a nádvorí, vo výmere 363 m², parc. č. 156 zast. plochy a nádvorí, vo výmere 44 m², parc. č. 157 záhrady, vo výmere 753 m² a W..Č.. XXX rodinný dom, s.č. 103. Nehnuteľnosti účastníkov sa nachádzajú v susedstve, pričom z fotodokumentácie vyplýva, že ich oddeľuje pozemok o šírke cca 8 m. Odporkyňa má na svojich nehnuteľnostiach zriadené 3 voliéry, v ktorých bežne chová 2 psov, počas ohliadky sa tam nachádzali údajne dočasne traja psy. Voliéry sú na pozemku cca 12-13 rokov. Ako vyplýva z tvrdenia navrhovateľov i správy Obvodného úradu Topoľčany zo dňa 14.11.2011, odbor všeobecnej vnútornej správy, navrhovatelia zaslali na tento úrad sťažnosť ohľadom chovu psov odporkyne, pričom z predmetnej odpovedi na sťažnosť vyplýva, že Obvodný úrad v Topoľčanoch je kompetentný konať vo veciach priestupkov na úseku občianskeho spolunažívania, pričom má za to, že len samotný chov psov na susednom pozemku nie je možné prejednať v priestupkovom konaní. Po odbornej stránke by sa k chovu mala vyjadriť Regionálna veterinárna a potravinová správa Topoľčany ako i Úrad verejného zdravotníctva event. Obvodný úrad životného prostredia, nakoľko je zrejmé, že chov psov vo väčšom rozsahu v obytnej zóne zhoršuje životné prostredie obyvateľov vo viacerých jeho zložkách.

Ďalej bolo vykonané šetrenie na mieste samom dňa 13.2.2012 za prítomnosti starostu obce a predsedu KŽPaVP, z ktorého záznamu vyplýva, že predmetom miestneho šetrenia je dlhodobý spor, sťažovateľa W.. S. P. ohľadom chovu psov W.. M.. Obec Kuzmice a Komisia životného prostredia a verejného poriadku v obci Kuzmice, už viackrát riešila tento spor, kde sa opierala aj o odborné vyjadrenia štátnych inštitúcií. Obvodný úrad životného prostredia v Topoľčanoch, Regionálnu veterinárnu a potravinovú správu v Topoľčanoch, Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Topoľčanoch, Obvodný úrad, odbor všeobecnej vnútornej správy a Spoločný stavebný úrad v Topoľčanoch, kde sa všade citlivo rozoberal tento problém a hlavne sa hľadali možnosti ako ho vyriešiť. Dokonca sa prizvali inštitúcie, na miesto šetrenia, ale nikto nedal jasné stanovisko, či je v tomto prípade a v akej miere porušovaný zákon. Y. K. vyčerpala všetky možnosti o urovaní sporu, ktorý nebol akceptovaný ani z jednej strany a pokiaľ sťažovateľ trvá ďalej na svojej sťažnosti, odkazuje účastníka konania p. S. P. na súd.

Uznesením č.k. 7C/82/2012-14 zo dňa 14.1.2013 bolo konanie prerušené, nakoľko navrhovateľ chcel konanie prerušiť konanie do letných mesiacov za účelom zistenia, či naďalej bude pretrvávajúť zápach zo psov. Odporkyňa s návrhom súhlasila.

Zo zápisnice o ohliadke na nehnuteľnostiach účastníkov konania vyplýva, že táto bola uskutočnená v letnom období dňa 19.8.2013 so začiatkom o 9,00 hod. ako vyplýva i z fotodokumentácie, odporkyňa má na pozemku 3 voliéry, v ktorých bol v tom čase traja psy. Voliéry sú na úrovni zadného dvora navrhovateľov, to znamená za ich domom. Podľa vyjadrenia navrhovateľa v 1.rade, zápach cítila v lete, keď fúka vietor zo severozápadnej strany a je 30°C a premiestnením voliér do zadnej časti pozemku odporkyne, by došlo k väčšiemu rozptylu zápachu. Nevedel uviesť, koľko dní v roku je takých veterných a teplých, že ho obťažujú zápachom.

Podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

Podľa § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastník veci sa musí zdržať všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo čím by vážne ohrozoval výkon jeho práv. Preto najmä nesmie ohroziť susedovu stavbu alebo pozemok úpravami pozemku alebo úpravami stavby na ňom zriadenej bez toho, že by urobil dostatočné opatrenie na upevnenie stavby alebo pozemku, nesmie nad mieru primeranú pomerom obťažovať susedov hlukom, prachom, popolčekom, dymom, plynmi, parami, pachmi, pevnými a tekutými odpadmi, svetlom, tienением a vibráciami, nesmie nechať chované zvieratá vniknúť na susediaci pozemok a nešetrne, prípadne v nevhodnej ročnej dobe odstraňovať zo svojej pôdy korene stromu alebo odstraňovať vetvy stromu presahujúce na jeho pozemok.

Toto ustanovenie predstavuje zákonné obmedzenie vlastníckeho práva alebo práv, ktoré sa priamo odvíjajú do vlastníctva. Súbor týchto pravidiel správania sa v teórii i praxi sa označuje ako takzvané susedské práva. Obmedzenie práv vlastníkov je vzájomné a zároveň prospešné viacerým vlastníkom. Predpoklady uvedené v hypotéze tejto normy treba vykladať v každom jednotlivom prípade objektívne. Subjektívne hľadisko nie je rozhodujúce, a preto v konkrétnych prípadoch sa musia tieto predpoklady - nad mieru primeranú pomerom a vážne ohrozenie výkonu práv, posúdiť z odborných hľadísk t. j. aj pomocou znalca. Ustanovenie odseku 1 obmedzenia práv vlastníka vymedzuje exemplifikatívne, pričom ide o zásahy, ktoré sa v spoločenskej a právnej praxi najčastejšie vyskytujú. Jedným z nich je aj je povinnosť vlastníka, že nesmie obťažovať susedov hlukom, prachom, popolčekom, dymom, plynmi, parami, pachmi, pevnými a tekutými odpadmi, svetlom, tienением, vibráciami. Aj v týchto prípadoch treba predovšetkým skúmať či imisie spôsobené takýmto zásahom prekračujú mieru primeranú miestnym pomerom. Z prvej vety odseku 1 vyplýva, že žalobným návrhom sa možno voči vlastníkovi, ktorý nerešpektuje takzvané susedské práva, domáhať len toho, aby sa zdržal presne opísaného a vymedzeného rušenia, ktorým žalovaný obťažuje svojho suseda alebo ktorým vážne ohrozuje výkon jeho práv. Takisto výrok súdneho rozhodnutia musí obsahovať presný opis toho, čoho sa má vlastník zdržať, aby tento výrok bol materiálne vykonateľný núteným výkonom rozhodnutia v exekučnom konaní.

Zo znenia tohto ustanovenia súčasne vyplýva, že je vylúčené, opierajúc sa o tento právny dôvod žaloby, požadovať, aby sa vlastníkovi uložila povinnosť niečo konkrétne konať. Žaloba na vykonanie vhodných a primeraných opatrení na odvrátenie vážne hrozacej škody môže mať svoj právny dôvod iba v § 417 ods. 2 a ak sa v osobe, ktorá je rušená v zmysle § 127 ods. 1, neposkytla táto náležitá právna ochrana tým, že sa vlastníkovi uložila povinnosť zdržať sa rušenia, možno uvažovať aj o objektívnej kumulácii a v procese možno aplikovať oba právne dôvody popri sebe.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný. Ako vyplýva z vyššie citovaného a komentovaného znenia ust. § 127 Občianskeho zákonníka, navrhovateľa sa opierajúc o toto ustanovenie nemôžu domáhať, aby súd uložil odporkyni niečo konkrétne konať. Žalobným návrhom podľa § 127 OZ sa možno domáhať voči vlastníkovi, ktorý nerešpektuje susedské práva len toho, aby sa zdržal toho ktorého rušivého konania. Navrhovateľa sa však žalobou nedomáhali toho, aby sa odporkyňa zdržala konania, ktoré ich obťažuje nadmerným zápachom, ale naopak vo svojom žalobnom návrhu požadovali uložiť odporkyni povinnosť preložiť voliéry určené pre chov psov z doterajšieho miesta do najvzdialenejšieho miesta pozemkov v jej vlastníctve a previesť všetky potrebné dezinfekčné úkony po premiestnení tohto chovu. Tak ako je vyššie uvedené, takáto žaloba na vykonanie primeraných opatrení z dôvodu rušivých zásahov sa môže opierať o ust. § 417 ods. 2 OZ a to až vtedy, ak sa osobe, ktorá je rušená susedskými zásahmi neposkytla náležitá právna ochrana, tým, že sa vlastníkovi uložila povinnosť zdržať sa rušenia, prípadne je možné kumulovať tieto dva žalobné návrhy. Vzhľadom na to, že navrhovateľa svojím žalobným návrhom nepožadovali odstránenie presne vymedzeného rušenia, ktorým ich má odporkyňa obťažovať (§ 127 OZ), ale žiadali hneď premiestnenie voliér a vykonanie dezinfekčných úkonov, súd návrh zamietol.

Záverom súd uvádza, že aj pri prípadnom ďalšom posudzovaní nároku navrhovateľov v tom, že sú nad mieru obťažovaní zo strany odporkyne zápachom šíriacim sa z voliér psov, je potrebné uviesť, že takéto obťažovanie zápachom musí byť preukázateľne neprimerané. To znamená, že ďalej by sa zohľadňovalo aj prostredie, v ktorom účastníci žijú, v tomto prípade ide o dedinu, kde je bežný chov nielen psov ale aj hospodárskych zvierat. Pod pojem „nad mieru primeranú pomerom“ treba zahrnúť aj frekvenciu takéhoto výskytu zápachu a v tomto prípade sám navrhovateľ v 1.rade nevedel uviesť koľko sa takýchto „obťažujúcich“ dní v priebehu leta vyskytuje. Uviedol len, že zápach cítila len v lete, keď fúka vietor zo severozápadnej strany a je aspoň 30°C, v iných mesiacoch to nepociťujú. Nakoniec sám navrhovateľ v 1.rade uviedol, že v čase, keď návrh podával, odporkyňa mala na svojej nehnuteľnosti zriadený chov psov, v počte 5 psov a v čase pojednávania dňa 14.1.2013 mala odporkyňa na pozemku už len 2 psov. Je preto potrebné zdôrazniť, že nie každému rušeniu vlastníckeho práva zákon poskytuje ochranu, nakoľko aj v prípade tzv. susedských práv, je vlastník povinný strpieť také obmedzenie, ktoré nepresahuje zákonom povolenú hranicu, t.j. v tomto prípade obťažovanie zápachom, ktoré nepresahuje mieru primeranú pomerom.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnej odporkyni súd náhradu trov konania, nakoľko si ich v konaní neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Topoľčany.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach / § 42 ods. 3 O.s.p./ uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postúp súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha./ § 205 ods. 1 O.s.p./

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.